

15-Mavzu: O'tqazma yengli ayollar ko'ylagi asos chizmasini hisoblash va chizish. Bir chokli yeng konstruksiyasini hisoblash va chizish

Reja:

1. Ayollar kiyimi uchun asosiy o'lchovlar.
2. Ayollar kiyimi uchun bazis to'rini chizish va old bo'lak, orqa bo'lak chizmasini chizish.
3. Yeng chizmasini hisoblash va chizish.

Tayanch so'z va iboralar: ayollar ko'ylagi, kiyimning sifati, ekspluatatsion talab, estetik talab, gigiyenik talab, texnologik talab, standartlashtirish talabi, tejamkorlik talabi, baza to'ri, ort bo'lak, old bo'lak, yeng, yeng boshi, vitachka.

1. Ayollar kiyimi uchun asosiy o'lchovlar

15.1-rasm. Ayollar ko'ylagi fasonlari

Ko'ylak chizma asosini chizish uchun 46-razmer, rosti 158, II-to'lalilik gruppasidagi tipaviy gavdaning o'lcham belgilarining absolyut qiymatini olamiz, qo'shimchalarni esa gavadaga o'rtacha yopishib turadigan kiyimga mo'ljallaymiz (3-ilogava qarang).

Agar chizma asosi boshqa razmer yoki boshqa rostga chiziladigan bo'lsa, uni gavadadan o'lchab olingan o'lchamlarni yoki maxsus jadvaldagi boshqa miqdorlarni (tipaviy gavdaning o'lchamlarini) formulaga qo'yish kerak.

Asosiy o'lchovlar:

Cb - 17,9 sm

Kk – 16,7 sm

CkI - 44 sm

K or – 17,8 sm

CkII - 46 sm

K yel – 13 sm

Cbel – 35,5 sm

Uor.bel. – 41,6 sm

Cbo'k – 50 sm

Uol.bel. – 42,8 sm

Mk - 9,1 sm

Uyu – 58 sm

Bk - 26,2 sm

Byel.qiya – 42 sm

Bor. o'm. – 20,7 sm

Qo'shimcha haqlar:

Pk – 5 sm

Por. b. – 0,5 sm

Pbel – 3 sm

Pol.b. – 0,5 sm

Pbo'k – 2 sm

Po'm.k. – 0,7-1 sm

Por.k. – 1 sm

Pyel.ay. – 6 sm

Pk.k. – 1-1,5 sm

Po'm.b. – 2 sm

2. Ayollar kiyimi uchun bazis to'rini chizish va orqa bo'lak, old bo'lak chizmasini chizish

Ko'ylak asos chizmasini chizish (15.2-rasm).

Asos chizishdan oldin, chizmaning asosiy chiziqlari yoki konstruksiya to'ri hisoblanadi:

Kiyim kengligi:

$$Aoa_1 = C_{kII} + P_k = 46 + 5 = 51 \text{ sm}$$

Aoa₁ dan pastga vertikal tushiriladi, bu vertikalga quyidagi kattaliklar o'lchab qo'yiladi:

$$AoT = U_{or.bel} + P_{or.bel} = 41,6 + 0,5 = 42,1 \text{ sm}$$

$$TN = Uyu = 60 \text{ sm}$$

$$TB = U_{or.bl} : 2 - 2 = 41,6 : 2 - 2 = 18,8 \text{ sm}$$

$$A_oK = B_{or.o'm} + P_{o'm.b} + P_{or.b} = 20,7 + 2 + 0,5 = 23 \text{ sm}$$

Ko'krak, bel, bo'ksa, etak chizig'idan gorizontall chiziq o'tkaziladi; kesishgan joylarga K₁, T₁, B₁, N₁ nuqtalar belgilab qo'yiladi.

Ort bo'lak chizmasini chizish

Ort bo'lak kengligi:

$$A_oa = K_{or} + P_{or.k} = 17,8 + 1 = 18,8 \text{ sm.}$$

Pastga vertikal tushirib, kesishgan joyga K₂ nuqta qo'yiladi.

Ko'krak kengligi:

$$a_1a_2 = K_k + (C_{kII} - C_{kI}) + P_k = 16,7 + (46 - 44) + 1,5 = 20,2 \text{ sm}$$

Yeng o'miz kengligi:

$$aa_2 = A_o a_1 - (A_o a + a_1 a_2) = 12 \text{ sm}$$

$$(aa_2 = (O_{yel} + P_{yel}.a) : 3 = 11,7 \text{ sm formulasiga binoan tekshiriladi})$$

Yeng o'miz kengligi 0,2-0,4 sm ga farq qilishi mumkin, lekin control sondan kam bo'lmasligi kerak.

Ort bo'lak yoqa o'mizini chizish:

$$AoA = C_{bo'y} : 3 + P_{o.m.k.} = 17,8 : 3 + 1 = 7 \text{ sm. } AoA1 = AoA : 3 = 7 : 3 = 2,3 \text{ sm}$$

Ort bo'lak yoqa o'mizi ravon chiziq bilan chiziladi.

Yelka chizig'ini chizish: ikkita yoy bilan yelka nuqtasi topiladi:

$$TP = B_{yel.q.} + P_{or.bl.} = 42 + 0,5 = 42,5 \text{ sm.}$$

$$AP = K_{yel} + 2^* = 13 + 2 = 15 \text{ sm.}$$

Yelka chizig'i yordamchi chiziq bilan o'tkaziladi.

Vitachkani chizish:

$$Av = K_{yel} : 3 = 13 : 3 = 4,3 \text{ sm}$$

$$vv_1 = 7 - 9 \text{ sm;}$$

$$vv_2 = 2 - 0,5^{**}$$

$$v_1 v_3 = v_1 v$$

Vitachka tomonlarini chizib, yelka chizig'i uzil-kesil shakllantiriladi.

P nuqtadan aK_2 chizig'iga perpendikulyar o'tkaziladi, kesishgan joyga P_1 nuqta qo'yiladi.

Yeng o'mizining o'rtasi:

$$K_2 K_4 = K_4 K_3$$

Nazorat nuqta:

$$K_2 P_2 = K_2 P_1 : 3 + 2 \text{ (chizmadan o'lchanadi).}$$

Burchak bissektrisasidagi yordamchi nuqta:

$$K_2 1 = 0,2 \times K_2 K_3 + 0,5 = 0,2 \times 11,7 + 0,5 = 2,8 \text{ sm.}$$

P, P_2 , 1, K_4 nuqtalar orqali ort bo'lak yeng o'miz chizig'i o'tkaziladi.

Old bo'lak chizmasini chizish.

Old bo'lak yoqa o'mizini chizish:

$$T_1 A_3 = U_{ol.bel} + P_{ol.bel} = 42,8 + 0,5 = 43,3 \text{ sm;}$$

$$A_3A_4 = A_oA = 7 \text{ sm.}$$

$$A_3A_5 = A_3A_4 + 1 = 7 + 1 = 8 \text{ sm}$$

$$\text{Radiusi } A_5O = A_4O = A_4A_3 \text{ yoylar.}$$

Izoh: agar Uol.bl. o'lchami Uor.bl. dan 6 sm ortiq yoki undan kattaroq bo'lsa, bunda bel, bo'ksa va etak chiziqlarini o'lchash kerak bo'ladi.

$$\text{Masalan: } Uol.bl. = 46 \text{ sm. } Uor.bl. = 40 \text{ sm; } 46-40 = 6 \text{ sm.}$$

Bunda shu farqning $\frac{1}{4}$ ni, ya'ni 1,5 sm T_1 nuqtadan pastga o'lchab qo'yib, T_1 nuqtani hosil qilamiz.

Keyin M_k qiymatga teng gorizontal o'tkazib T_2 nuqta bilan birlashtiriladi; shunga yarasha kiyim etagi uning o'rta qismida uzaytiriladi; A_3 old bo'lak yoqa o'mizining yuqori cho'qqisi T_1 nuqtasidan boshlab chiziladi.

Vitachkani chizish:

$$K_1K_7 = M_k = 9,1 \text{ sm; } A_4K_8 = B_k = 26,2 \text{ sm.}$$

Vitachkaning ikkinchi tomoni yoylar yordamida topiladi:

$$A_4A_6 = 2 \times (C_{k2} - C_{k1}) + 2^{***} = 2 \times (46 - 44) + 2 = 6 \text{ sm;}$$

$$K_8A_6 = K_8A_4 = 26,2 \text{ sm.}$$

Vitachka tomonlari chiziladi.

Old bo'lak yeng o'miz balandligi:

$$K_3P_3 = K_2P_1 \text{ (chizmadan o'lchanadi)}$$

Yordamchi nuqtalar:

$$K_3P_4 = K_3P_3 : 3; P_4P_{41} = 0,6 \text{ sm.}$$

Yelka chizig'ini chizish: ikkita yoy bilan:

$$P_{41}P_5 = P_4P_3;$$

$A_6P_{51} = K_{yel} = 13 \text{ sm}$ yelka nuqtasi P_5 topiladi. Yordamchi chiziq bilan yelka chizig'i o'tkaziladi.

Yordamchi chiziq bilan P_5P_4 nuqtalar birlashtiriladi; bu chiziq ikkiga bo'linadi. Nuqta 3 hosil bo'ladi. Bunga uzunligi 1 sm bo'lgan perpendikulyar o'tkaziladi. Nuqta 4 hosil bo'ladi.

Yelka nuqtasi $P_5P_{51} = 0,5 \text{ sm}$ (gazlamaning cho'zilishi hisobiga kamaytiriladi). To'g'ri chiziq bilan yelka chizig'i uzil-kesil chiziladi.

Yordamchi nuqta: bissektrisa burchagidagi

$$K_32 = 0,2 \times K_2K_3 = 0,2 \times 11 = 2,2 \text{ sm}$$

Old bo'lak yeng o'miz chizig'i P_{51} , 4, P_4 , 2, K_4 , K_6 nuqtalar o'rqli o'tkaziladi.

Yengni hisoblash uchun yeng o'mizining vertikal diametri topiladi: PP_{51} nuqtalar birlashtiriladi; bu bo'lakni ikkiga bo'lib O nuqta hosil qilinadi; ko'krak chizig'i bilan kesishguncha vertikal tushirib, O_1 nuqta hosil qilinadi: $OO_1 = 17$ sm (chizmadan o'lchanadi)

Beli yopishib turadigan ko'ylak asosi chizmasini chizish:

Bu chizma ham asosdek chiziladi, faqat buning belida vitachkasi bo'lib, etak tomoni kengaytiriladi. Bunday o'zgarishlar bo'lsa ham beli salgina yopishib, to'g'ri siluetni saqlab qoladi:

Bel qismidagi vitachkalarini chizish. Vitachkalar yig'indisi:

$$EV = TT_1 - (C_{bel} + P_{bel}) = 51 - (35,5 + 3) = 12,5 \text{ sm.}$$

Vitachkalar kengligining qiymati:

Yon tomondagi vitachka:

$$T_3T_4 = 0,5 \times EV = 0,5 \times 12,5 = 6,25 \text{ sm.}$$

$$T_2T_3 = T_2T_4 = 6,25 : 2 = 3,1 \text{ sm}$$

Ortki vitachka:

$$T_6T_7 = 0,3 \times Ev = 0,3 \times 12,5 = 3,75 \text{ sm;}$$

$$TT_5 = KK_2 : 2 = 18,8 : 2 = 9,4 \text{ sm;}$$

$$T_5T_6 = T_5T_7 = 3,75 : 2 = 1,9 \text{ sm}$$

Old tomondagi vitachka:

$$T_9T_{10} = 0,2 \times EV = 0,2 \times 12,5 \text{ sm;}$$

$$T_1T_8 = K_1K_7;$$

$$T_8T_9 = T_8T_{10} = 2,5 : 2 = 1,3 \text{ sm}$$

Vitachkalar uzunligi:

Ort tomondagi vitachkaning yuqori tomoni ko'krak chizig'idan 3 sm pastda, ostki tomoni bo'ksa chizig'idan 3 sm yuqorida bo'ladi; old tomondagi vitachkaning yuqori tomoni G_8 nuqtasidan 3 sm pastda, pastki tomoni co'ksa chizig'idan 4-5 sm yuqorida bo'ladi.

Yon chokni chizish, bo'ksa chizig'i bo'ylab qo'shimcha

$$B_3B_4 = (C_{bo'k} + P_{bo'k}) - BB_1 = (50 + 3) - 51 = 2 \text{ sm.}$$

B_2 nuqtadan chap va o'ng tomonga 1 sm dan qo'yiladi;

etak tomonining kengayishi:

$N_2N_3 = N_2N_4 = 4-5$ sm; yon chok chiziqlari;

ort bo'lakninki – K_6, T_3, B_3, N_3 nuqtalar orqali o'tkaziladi;

old bo'lakninki K_6, T_4, B_4, N_4 nuqtalar orqali o'tkaziladi;

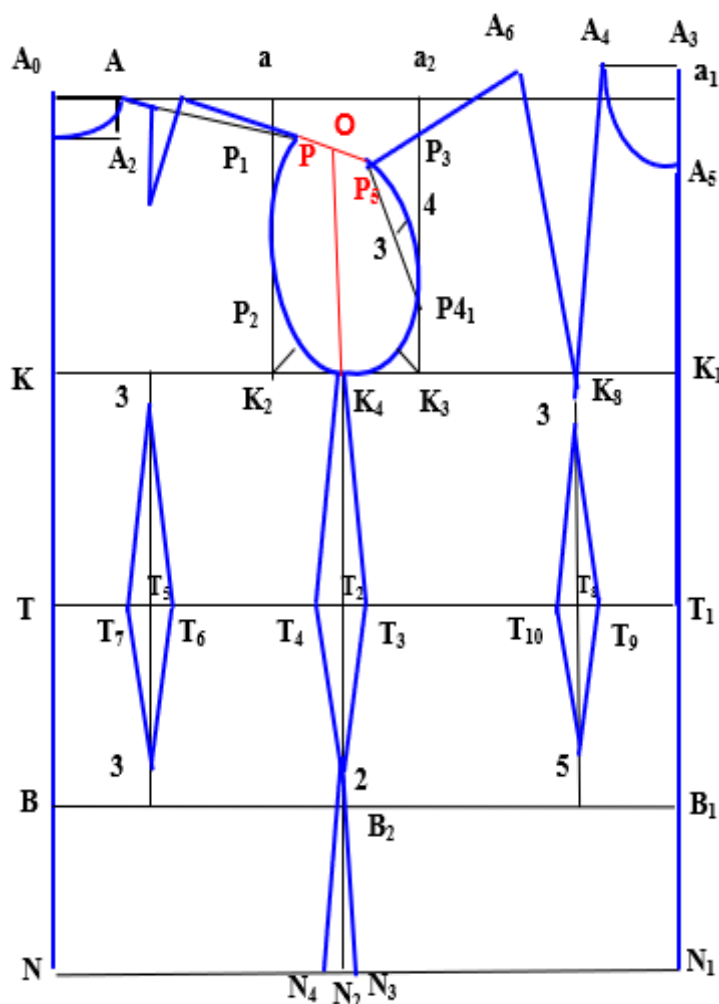
**Vitachka kengligi bukchaygan gavda uchun 2,5 – 3,5 sm; kekkaygan gavda uchun 0,7-1 sm vitachkani solqi bilan almashtiriladi.*

*** Bu 0,5 sm yelka chokka taqsimlanadigan solqi.*

**` bel qismi to'g'ri bo'lib yenglari raglan va yenglari old va ort bo'laklar bilan yaxlit bichilgan kiyimlarning yon choki K_4 nuqtadan o'tadi.*

**** Qo'shimcha qiymati razmerlarga qarab: 38 – 0,5 sm; 40 – 0,8 sm; 42 – 1,1 sm; 44 – 1,5 sm; 46 – 2 sm; 48 – 2,5 sm; 50 – 3 sm bo'ladi.*

*****Bo'ksa chizig'i bo'ylab kiyim bimalol bo'lishi uchun qo'shimcha ko'paytirilgan.*

15.21-rasm. Ayollar ko'ylagi konstruksiyasi

3. Yeng chizmasini hisoblash va chizish.

Bir chokli yeng asosi chizmasini chizish (15.3-rasm).

Yeng asosi chizmasini chizish uchun zarur o'lcham belgilarining qiymatlari: $U_{yeng}=53,5$ sm; $O_{yel}=29,1$ sm; $O_{bil}=16,1$ sm; yeng o'mizining vertikal diametri $OK_4=17$ sm (ko'ylak asosi chizmasidan olinadi) $P_{yel.ayl}=6$ sm.

To'r chizish.

1. Yeng kengligi: $OO_1 = O_{yel} + P_{yel.ayl} = 29,1 + 6 = 35,1$ sm
2. OO_1 nuqtalardan vertikal o'tkaziladi. Quyidagi bo'laklar o'lchab qo'yiladi: $OP = OK_4$ (ort bo'lak chizmasidagi yeng o'mizining vertikal diametric) $- 2,5 = 17$ sm $- 2,5$ sm $= 14,5$ sm (yeng boshining balandligi);

$OM = U_{yeng} = 53,5$ sm (yeng uzunligi)

$OL = ON : 2 + 5 = 53,5 : 2 + 2 = 31,8$ sm (tirsak sathi)

Gorizontaal chiziq o'tkazib, kesishgan joylar P_1, L_1, N_1 nuqtalar bilan belgilanadi.

3. Yeng qiyamasining eng yuqori nuqtasi: $OO_2 = OO_1 : 2 + 0,5 = 35,1 : 2 + 0,5 = 18$ sm;

Tirsakning o'tish qismi: $OO_3 = OO_2 : 2$; old tomonning o'tish qismi: $O_1O_4 = O_1O_2 : 2$

O_2, O_3, O_4 nuqtalardan vertikal o'tkazib kesishgan joylarga $P, L_2, N_2, P_3, L_3, N_3, P_4, L_4, N_4$ nuqtalar qo'yib belgilanadi.

Yeng boshini chizish.

4. $O_2O_5 = O_2O_3 : 2$; $O_2O_6 = O_2O_4 : 2 + 1,5$.
5. $P_3O_7 = K_2P_2$ (chizmadan olinadi);

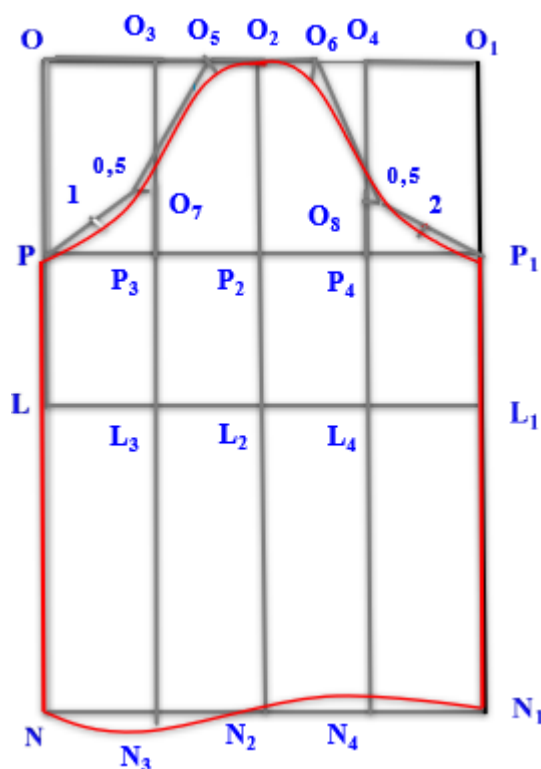
$P_4O_8 = K_3P_4$ (chizmadan olinadi).

6. O_7 nuqtadan chapga, O_8 nuqtadan o'ngga $0,5$ sm dan o'lchab qo'yiladi.
7. $O_5, 1, P$; $O_6, 2, P_1$ nuqtalarni yordamchi to'g'ri chiziq bilan birlashtiriladi. $P - 1$ va $P_1 - 2$ qism ikkiga bo'linadi; 1 sm va $2 - 2,5$ sm ga teng bo'lgan perpendikulyar o'tkaziladi; O_5 va O_6 burchaklar bissektrisasi bo'ylab $1 - 1,2$ sm $1,5 - 2$ sm ga teng kesma o'lchab qo'yiladi.
8. Yordamchi va asosiy nuqtalar orqali yeng boshi ravon chiziqlar bilan shakli keltirib chiziladi.

Yeng uchini chizish

9. Yeng tirsakning o'tish qismi bo'ylab N_3 nuqtadan 1 sm uzaytiriladi. Yeng uchi old tomon o'tish qismi bo'ylab N_4 nuqtadan yuqoriga 1 sm qisqartiriladi. Yeng uchi ravon chiziq bilan chizib olinadi.

Kalta toraytirilgan, kengaytirilgan yenglarning chizilishi qo'shimcha chiziqlar bilan ko'rsatilgan.

15.3-rasm. Bir chokli yeng asosi chizmasi va uning uzunligi va kengligini o'zgartirish

15.1-jadval

O'tqazma yengli ayollar ko'ylagi asos chizmasini chizih uchun asosiy o'lchovlar
(tavsiya etilayotgan ko'ylak o'lchovi 158-46).

№	O'lchov belgisi	O'lchov nomi	Qiymati, sm
1	$C_{bo'y}$	Bo'yin yarim aylanasi	17,9
2	C_{kl}	I ko'krak yarim aylanasi	44
3	C_{klII}	II ko'krak yarim aylanasi	46
4	C_{bel}	Bel yarim aylanasi	35,5
5	$C_{bo'k}$	Bo'ksa yarim aylanasi	50
6	K_k	Ko'krak kengligi	16,7
7	K_{or}	Orqa kengligi	17,8
8	K_{yel}	Yelka kengligi	13
9	$U_{or.bel}$	Orqaning belgacha uzunligi	41,6
10	B_k	Ko'krak balandligi	26,2
11	$U_{ol.bel}$	Oldning belgacha uzunligi	42,8
12	$B_{qiya.yel.}$	Orqaning qiya yelka balandligi	42
13	$B_{or.o'miz}$	Orqa o'miz chuqurligi	20,7
14	$U_{qo'l}$	Qo'lning uzunligi	53,5

15	O _{yel}	Yelka aylanasi	29,1
16	O _{bil}	Bilak aylanasi	16,1

15.2-jadval

O'tqazma yengli ayollar ko'ylagi asos chizmasini chizish uchun qo'shimcha haqlar

T/r	Qo'shimcha haq belgilari	Qo'shimcha haq kattaliklari, sm
1	P _k	5
2	P _{bel}	3
3	P _{bo'k}	2
4	P _{or.k.}	1
5	P _{ol.k.}	1-1,5
6	P _{or.b.}	0,5
7	P _{ol.b.}	0,5
8	P _{o'm.k.}	0,7-1
9	P _{yel.ay.}	6
10	P _{o'm.b.}	2
11	P _{yel.ayl}	6

15.3-jadval

O'tqazma yengli ayollar ko'ylagini loyihalash bo'yicha texnologik xarita

Konstruktiv bo'lak belgisi	Siljitish yo'nalishi	Hisoblash formulasi va hisoblar	Konstruktiv bo'lak qiymati, sm
Ko'ylak baza to'rini qurish			
A _{oa1}	o'ngga	$A_{oa1} = C_{kII} + P_k = 46 + 5$	51
A _{oT}	pastga	$A_{oT} = U_{or.bel} + P_{or.bel} = 41,6 + 0,5$	42,1
A _{oK}	pastga	$A_{oK} = B_{or.o'm} + P_{o'm.b} + P_{or.b} = 20,7 + 2 + 0,5$	23
TN	pastga	$TN = U_{yu}$	60
TB	pastga	$TB = U_{or.bl} : 2 - 2 = 41,6 : 2 - 2$	18,8

Ko'krak, bel, bo'ksa, etak chizig'idan gorizontaal chiziq o'tkaziladi; kesishgan joylarga K_1, T_1, B_1, N_1 nuqtalar belgilab qo'yiladi.			
A_0a	o'ngga	$A_0a = K_{or} + P_{or.k} = 17,8 + 1$	18,8
Pastga vertikal tushirib, kesishgan joyga K_2 nuqta qo'yiladi.			
a_1a_2	chapga	$a_1a_2 = K_k + (C_{kII} - C_{kI}) + P_k = 16,7 + (46 - 44) + 1,5$	20,2
aa_2	o'ngga	$aa_2 = A_0a_1 - (A_0a + a_1a_2)$	12
Ort bo'lak chizmasini chizish			
A_0A	o'ngga	$A_0A = C_{bo'y} : 3 + P_{o'm.k} = 17,8 : 3 + 1$	7
A_0A_1	pastga	$A_0A_1 = A_0A : 3 = 7 : 3$	2,3
TP	qiya yuqoriga	$TP = B_{qiya yel} + P_{or.bel} = 42,0 + 0,5$	42,5
AP	o'ngga	$AP = K_{yel} + 2^* = 13 + 2$	15
Av	o'ngga	$Av = K_{yel} : 3 = 13 : 3$	4,3
vv_1	pastga	$vv_1 = 7 - 9 \text{ sm};$	7
vv_2	o'ngga	$vv_2 = 2 - 0,5^{**}$	1,5
v_1v_3	qiya yuqoriga	$v_1v_3 = v_1v$	7
Vitachka tomonlarini chizib, yelka chizig'i uzil-kesil shakllantiriladi. P nuqtadan aK_2 chizig'iga perpendikulyar o'tkaziladi, kesishgan joyga P_1 nuqta qo'yiladi.			
K_2K_4	o'ngga	$K_2K_4 = K_4K_3$	(chizmadan o'lchanadi).
K_2P_2	yuqoriga	$K_2P_2 = K_2P_1 : 3 + 2$	(chizmadan o'lchanadi).
K_2l	bissektrisa	$K_2l = 0,2 \times K_2K_3 + 0,5 = 0,2 \times 11 + 0,5$	2,7
P, P_2 , l, K_4 nuqtalar orqali ort bo'lak yeng o'miz chizig'i o'tkaziladi.			
Old bo'lak chizmasini chizish			
T_1A_3	yuqoriga	$T_1A_3 = U_{ol.bel} + P_{ol.bel} = 42,8 + 0,5$	43,3
A_3A_4	chapga	$A_3A_4 = A_0A$	7
A_3A_5	pastga	$A_3A_5 = A_3A_4 + 1 = 7 + 1$	8

K_1K_7	chapga	$K_1K_7 = Mk$	9,1
A_4K_8	pastga	$A_4K_8 = Bk$	26,2
A_4A_6	chapga	$A_4A_6 = 2 \times (C_{k2} - C_{k1}) + 2^{***} = 2 \times (46 - 44) + 2$	6
K_8A_6	yuqoriga	$K_8A_6 = K_8A_4$	26,2
K_3P_3	yuqoriga	$K_3P_3 = K_2P_1$	Chizmadan o'lchanadi
K_3P_4	yuqoriga	$K_3P_4 = K_3P_3 : 3$	Chizmadan o'lchanadi
P_4P_{41}	o'ngga	$P_4P_{41} = 0,6 \text{ sm.}$	0,6
$P_{41}P_5$	qiya yuqoriga	$P_{41}P_5 = P_4P_3$	Chizmadan o'lchanadi
A_6P_{51}	chapga	$A_6P_{51} = Kyel$	13
Yordamchi chiziq bilan P_5P_4 nuqtalar birlashtiriladi; bu chiziq ikkiga bo'linadi. Nuqta 3 hosil bo'ladi. Bunga uzunligi 1 sm bo'lgan perpendikulyar o'tkaziladi. Nuqta 4 hosil bo'ladi.			
P_5P_{51}	chapga	$P_5P_{51} = 0,5 \text{ sm}$	0,5
K_32	bissektrisa	$K_32 = 0,2 \times K_2K_3 = 0,2 \times 11$	2,2
Old bo'lak yeng o'miz chizig'i P_{51} , 4, P_4 , 2, K_4 , K_6 nuqtalar o'rqali o'tkaziladi.			
Bel qismidagi vitachkalarni chizish			
		$EV = TT_1 - (C_{bel} + P_{bel}) = 51 - (35,5+3)$	12,5
T_3T_4	o'ngga	$T_3T_4 = 0,5 \times EV = 0,5 \times 12,5$	6,25
$T_2T_3=T_2T_4$	o'ngga chapga	$T_2T_3 = T_2T_4 = 6,25 : 2$	3,1
T_6T_7	o'ngga	$T_6T_7 = 0,3 \times Ev = 0,3 \times 12,5$	3,75
TT_5	o'ngga	$TT_5 = KK_2 : 2 = 18,8 : 2$	9,4
$T_5T_6=T_5T_7$	o'ngga chapga	$T_5T_6 = T_5T_7 = 3,75 : 2$	1,9
T_9T_{10}	o'ngga	$T_9T_{10} = 0,2 \times EV = 0,2 \times 12,5$	2,5
T_1T_8	chapga	$T_1T_8 = K_1K_7;$	9,1
$T_8T_9=T_8T_{10}$	o'ngga	$T_8T_9 = T_8T_{10} = 2,5 : 2$	1,3

	chapga		
Ort tomondagi vitachkaning yuqori tomoni ko'krak chizig'idan 3 sm pastda, ostki tomoni bo'ksa chizig'idan 3 sm yuqorida bo'ladi; old tomondagi vitachkaning yuqori tomoni K ₈ nuqtasidan 3 sm pastda, pastki tomoni co'ksa chizig'idan 4-5 sm yuqorida bo'ladi.			
B ₃ B ₄	chapga	$B_3B_4 = (C_{bo'k} + P_{bo'k}) - BB_1 = (50+3) - 51$	2
N ₂ N ₃ =N ₂ N ₄	o'ngga chapga	$N_2N_3 = N_2N_4$	4-5

15.4-jadval

O'tqazma yengli ayollar ko'ylagi yeng konstruksiyasi chizmasining hisobi

(15.3-rasm).

Konstruktiv bo'lak belgisi	Siljitish yo'nalishi	Hisob formulasi va hisoblar	Konstruktiv bo'lak qiymati, sm
Yeng asos chizmasining to'r qismini chizish			
OO ₁	o'ngga	$OO_1 = O_{yel} + P_{yel.ayl} = 29,1 + 6$	35,1
OP	pastga	OP = OK ₄ (ort bo'lak chizmasidagi yeng o'mizining vertikal diametri) – 2,5	chizmadan olinadi
ON	pastga	ON = U _{yeng}	53,5
OL	pastga	OL = ON:2+5 = 53,5:2+2	31,8
Gorizontal chiziq o'tkazib, kesishgan joylar R ₁ , L ₁ , N ₁ nuqtalar bilan belgilanadi.			
OO ₂	o'ngga	$OO_2 = OO_1:2+0,5 = 35,1:2+0,5$	18
OO ₃	o'ngga	$OO_3 = OO_2:2$	chizmadan olinadi
O ₁ O ₄	chapga	$O_1O_4 = O_1O_2:2$	chizmadan olinadi
O ₂ , O ₃ , O ₄ nuqtalardan vertikal o'tkazib kesishgan joylarga P ₂ , L ₂ , N ₂ , P ₃ , L ₃ , N ₃ , P ₄ , L ₄ , N ₄ nuqtalar qo'yib belgilanadi			
Yeng boshini chizish			
O ₂ O ₅	chapga	$O_2O_5 = O_2O_3:2;$	chizmadan olinadi

O_2O_6	o'ngga	$O_2O_6 = O_2O_4:2+1,5.$	chizmadan olinadi
P_3O_7	yuqoriga	$P_3O_7 = K_2P_2$	chizmadan olinadi
P_4O_8	yuqoriga	$P_4O_8 = K_3P_4$	chizmadan olinadi
<p>O_7 nuqtadan chapga, O_8 nuqtadan o'ngga 0,5 sm dan o'lchab qo'yiladi.</p> <p>O_5, 1, P; O_6, 2, P_1 nuqtalarni yordamchi to'g'ri chiziq bilan birlashtiriladi. P – 1 va P_1 – 2 qism ikkiga bo'linadi; 1 sm va 2-2,5 sm gat eng bo'lgan perpendikulyar o'tkaziladi; O_5 va O_6 burchaklar bissektisasi bo'ylab 1-1,2 sm 1,5-2 sm gat eng kesma o'lchab qo'yiladi.</p> <p>Yordamchi va asosiy nuqtalar orqali yeng boshi ravon chiziqlar bilan shakli keltirib chiziladi.</p> <p>Yeng tirsakning o'tish qismi bo'ylab N_3 nuqtadan 1 sm uzaytiriladi. Yeng uchi old tomon o'tish qismi bo'ylab N_4 nuqtadan yuqoriga 1 sm qisqartiriladi. Yeng uchi ravon chiziq bilan chizib olinadi.</p>			

Nazorat uchun savollar:

1. Ayollar kiyimlari uchun qanday talablar qo'yiladi?
2. Ayollar ko'ylagi asos chizmasi uchun qanday asosiy o'lchovlar olinadi?
3. Ayollar ko'ylagi asos chizmasi uchun qanday qo'shimchalar olinadi?
4. Ko'ylak kengligi qaysi formula orqali topiladi?
5. Orqa kenglikni hisoblash formulasini ko'rsating?
6. Old kenglikni hisoblash formulasini ko'rsating?
7. Vitachkalar yig'indisi qaysi formula orqali topiladi?
8. Yeng asosi chizmasini chizish uchun qanday asosiy o'lchovlar va qo'shimchalar kerak bo'ladi?
9. Yeng kengligi qanday topiladi?
10. Yeng boshi balandligi qanday topiladi?